

FÖLDES NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

☒ 4177 FÖLDES, Karácsony Sándor tér 5. ☎: (54) 531 – 000; (54) 531 – 001

E-mail: foldes.ph@gmail.com

Ügyiratszám: F/ /2021

1.

B E S Z Á M O L Ó

– a Képviselő-testülethez –

**a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család és Gyermejjóléti Szolgálat és
Központ
Család és Gyermejjóléti Központ 2020. évi tevékenységéről**

Előterjesztő: Jeneiné dr. Egri Izabella polgármester

Készítette: Tornyai Anita mb. intézményvezető Segítő Kezek Szociális
Szolgáltató Központ, Család és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ

**KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS
FÖLDES, 2021. JÚNIUS 25.**

BESZÁMOLÓ

**Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és
Központ**

**Család- és Gyermejjóléti Központ
2020. évi tevékenységéről**

*„Én azt hiszem, gyermeket csak úgy lehet nevelni,
ha az ember megtiszteli azzal, hogy komolyan veszi”
/Szabó Magda/*

Püspökladány, 2021.03.29.

Tornyi Anita Anna
intézményvezető

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	4
1.1. A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területéhez tartozó, Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok és a hozzá tartozó települések	5
1.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ működésének jogszabályi háttere	6
2. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ÁLTALÁNOS FELADATA	7
2.1. A Család- és Gyermekjóléti Központ célja.....	7
2.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ célcsoportja	8
2.3. A Család- és Gyermekjóléti Központ legfontosabb célkitűzései.....	8
3. JÁRVÁNYÜGYI INTÉZKEDÉSEK	8
4. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE	9
4.1. A gyermekjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenysége	10
5. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEI.....	14
5.1. A járás településeinek jellemzői a gyermekvédelem tükrében	17
5.3. Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma és az ellátott kiskorúak száma szerint 2020. évben	24
6. Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése	24
6.1. A jelzőrendszeri tanácsadó feladata, célja	29
7. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI	30
7.1. Kapcsolattartás, / felügyelt kapcsolattartás és kapcsolattartási ügyelet.....	30
7.2. Készenléti Szolgálat.....	31
7.3. Pszichológiai tanácsadás	31
7.4. Jogi tanácsadás	32
7.5. Óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység.....	32
7.5.1. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás célja és feladata.....	33
8. Pályázatok	35
8.1. EFOP-1.8.7-16-2017-00032	35
8.2. Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program.....	36
9. Szociális diagnózis	36
9.1. A szociális diagnózis készítésének folyamata, feltételei	37
10. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK.....	37
10.1. Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei	37
10.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei	38
11. AZ INTÉZMÉNY GAZDÁLKODÁSA	38
12. TOVÁBBKÉPZÉSEK	39

13. ELLENŐRZÉS.....	39
14. TERVEK A JÖVŐRE NÉZVE.....	39

1. BEVEZETÉS

A Püspökladányi Járásban a gyermekvédelmi alapellátást és a hatósági előkészítő munkát a járasszékhelyen működő Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ látja el.

A költségvetési szerv (intézmény) megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

Rövidített neve:

Segítő Kezek Püspökladányi Központ

A költségvetési szerv székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33. sz.

A költségvetési szerv fenntartójának megnevezése:

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
Intézményfenntartó Társulás

Székhelye: 4150 Püspökladány, Bocskai u. 2.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulásban önálló szakmai egységként működik, de integráltan a többi szakfeladattal együtt.

A Család- és Gyermekjóléti Központ székhelye:

4150 Püspökladány, Szent István u. 33.

[Tel:\(06-54/451-173\)](tel:06-54/451-173)

A Család- és Gyermekjóléti Központ általános nyitvatartási rendje:

Hétfő	7.30 – 16.00	
Kedd	7.30 – 16.00	
Szerda	7.30 – 16.00	
Csütörtök	7.30 – 16.00	
Péntek	7.30 – 13.30	

Szombat	9.00 – 12.00	kapcsolattartási ügyelet
---------	--------------	--------------------------

Püspökladány járásszékhelyhez tartozó települések:

1. Püspökladány	
2. Báránd	8. Nagyrábé
3. Bihardancsháza	9. Sáp
4. Biharnagybajom	10. Sárrétudvari
5. Bihartorda	11. Szerep
6. Földes	12. Tetétlen
7. Kaba	

1.1. A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területéhez tartozó, Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok és a hozzá tartozó települések

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ
 Székhely: 4150 Püspökladány, Szent I. u. 33.
 (Püspökladány, Sárrétudvari, Szerep, Földes)

Nagyrábéi Óvoda- Bölcsőde, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
 Székhely: 4173 Nagyrábé, Rétszentmiklósi u. 2/b.
 (Nagyrábé, Bihardancsháza)

Támasz Szociális Alapszolgáltatási Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
 Székhely: 4161 Kaba, Jókai u. 61.
 (Báránd, Biharnagybajom, Bihartorda, Kaba, Tetétlen, Sáp)

Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központ Családsegítő Szolgálat
 Székhely: 4174 Bihartorda, Kossuth u 77.
 (Bihartorda, Sáp 2020.03.01-ig)

2020. március 01. követően a Bihartordai Református Egyházközség Diakóniai Központjának Családsegítő Szolgálatát megszünt, feladatait a Támasz Szociális Alapszolgáltatási Központ vette át.

A Család- és Gyermekjóléti Központban tartozó járási települések Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatásainak irodái

- Püspökladány, Szent István u. 33. Tel: 06-54/451-173
- Szerep, Nagy u. 53. Tel: 06-54/516-002
- Sárrétudvari, Kossuth u.55. Tel: 06-54/716-000
- Földes, Honvéd u. 2. Tel: 54/465-856
- Báránd, Kossuth tér 4. Tel: 06-20/511-1200
- Bihardancsháza, Petőfi u. 2. Tel: 06-54/477-020
- Bihartorda, Kossuth u. 43. Tel: 06-54/534-001
- Biharnagybajom, Rákóczi u. 17. Tel: 06-54/472-017
- Kaba, Jókai u. 4. Tel. 06-54/461-250
- Nagyrábé, Kossuth u. 5. Tel: 06-54/477-020
- Sáp, Fő u. 40/A. Tel: 06-54/702-005
- Tetétlen, Rákóczi u. 1. Tel: 06-54/712-025

1.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ működésének jogszabályi háttere

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1991. évi LXIV. törvény
- a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
- a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I. 7.) SzCsM rendelet
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) szóló 2016/679 rendeletében (a továbbiakban: GDPR)

2. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ÁLTALÁNOS FELADATA

A gyermekek törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott széleskörű, szükség esetén alternatív eszközöket is alkalmazó tevékenység. Támogatást nyújt a gyermekek ellátására, gondozására, testi és szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához. A szociális és gyermekvédelmi feladatainak végzése során tiszteletben tartja a családok életmódját, életstratégiáját, szokásrendszerét és tradícióit. Feladatának ellátása során szervezi és összehangolja az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújt és megismerteti e tevékenységek és egyéb szociális szolgáltatások tartalmát, és eljárási rendjét, támogatja az azokhoz való hozzáférést. Tevékenysége során, feladata teljesítése érdekében, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységekhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel. Tevékenységének eredményessége érdekében, figyelemmel kíséri a szociális és gyermekjóléti ellátások jogszabályi környezetének változását, más szolgáltatók eredményeit. Szakterületét érintően, részt vesz pályázatokon, új innovatív programok kidolgozásában.

2.1. A Család- és Gyermekjóléti Központ célja

A gyermekek érdekeit védő speciális, személyes, szociális szolgáltatás, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, megszüntetését, illetve a családjából kikerült gyermek visszahelyezését.

2.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ célcsoportja

A püspökladányi járás településeinek teljes lakossága, állandó/ideiglenes lakhellyel (tartózkodási hellyel) rendelkező, illetve az itt életvitelszerűen tartózkodó egyének, gyermekek és családtagjaik.

2.3. A Család- és Gyermekjóléti Központ legfontosabb célkitűzései

- az esélyegyenlőséghez és a hozzáféréshez való jog biztosítása
- a gyermekek veszélyeztetettségének, bántalmazásának megakadályozása
- a gyermekjóléti szolgáltatások teljes köre hozzáférhetővé váljon a lakosság számára
- az erőforrások hatékony mozgósítása
- a korszerű tudással rendelkező szakemberek, a hatékonyságot előtérbe helyező, együttműködő szolgáltatások biztosítása
- a rugalmasság, a szükségletekre válaszoló szolgáltatások működtetése
- szakmaközi együttműködés erősítése
- együttműködés a szülőkkel, családokkal, személyekkel
- hatékony és intenzív családmegtartó szolgáltatások biztosítása
- korszerű módszerek alkalmazása az iskolai konfliktusok, a családon belüli erőszak, a gyermek- és fiatalkori bűnelkövetés hatékony kezeléséhez
- prevenciós tevékenységek nyújtása
- szegregációmentes szolgáltatások nyújtása
- az ellátatlan gyermekek számának radikális csökkentése

3. JÁRVÁNYÜGYI INTÉZKEDÉSEK

Magyarország kormánya 2020. március 11-én az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humán járvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében a 40/2020. (III. 11.) Kormányrendeletével Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A járványügyi intézkedések kiterjedtek az intézmény által nyújtott minden szolgáltatásra. A folyamatosan változó eljárásrendek, szakmai protokollok alapján a szakmai munka és az ügyfelekkel való kapcsolattartás módja is megváltozott. Az oktatási, nevelési intézmények bezárása miatt az óvodai- és iskolai szociális segítők csak elektronikus formában tudták a kapcsolatot tartani az iskolákkal, óvodákkal, gyermekekkel, szülőkkel. Az esetmenedzserek csak krízis vagy azonnali hatósági intézkedés esetén kerültek fizikai kontaktusba a kliensekkel.

Az adminisztrációs tevékenységen kívül a munkáltató döntésére a központban lévő szakemberek átmeneti átcsoportosítására is sor került. A nappali ellátásoknál volt szükség bizonyos feladatok ellátására. Segítséget nyújtottak a veszélyeztetett korosztály, az idősek alapvető szükségleteik kielégítésében (ebéd kiszállítás, gyógyszerek és élelmiszer beszerzése) Püspökladányban, Szerepen és Sárrétudvariban. Segítséget nyújtottak a településeken élő 70 éven felüli korosztály felkeresésében, szükségletek felmérésében, valamint az online oktatásba bekapcsolódni nem tudó gyermekek részére a tananyag papír alapon történő eljuttatásában és a gyermekétkeztetés lebonyolításában.

A munkavállalók egészségének védelme érdekében szükséges volt csökkenteni az intézményben egy időben tartózkodó dolgozók létszámát, ezért a munkáltató engedélyével az a munkavállaló, akinek a feladatellátás lehetővé tette, az otthonában is végezhetette a munkáját.

Az otthoni munkavégzés feltétele adott volt, mivel az elektronikus adminisztrációs felület otthonról is biztonsággal elérhető. A dolgozók intézményi mobiltelefonok segítségével tartották a kapcsolatot az ügyfelekkel, a kollégákkal és a jelzőrendszeri tagokkal. 2020. március 17-én az aktuálisan megjelent kormányrendeleteknek megfelelően a Központban a szigorúbb korlátozások miatt kialakításra került egy biztonságos ügyfélfogadási rendszer, amely szerint ügyfél és ellátást igénybe vevő nem tartózkodhatott az intézmény területén. Azokat az ügyfeleket, akiknek azonnali, sürgősségi intézkedésre volt szükségük, előzetes egyeztetés alapján nyílt térben vagy a megfelelő távolságtartás mellett védőmaszkban, a higiénés szabályok szigorú betartása, alapos kézfertőtlenítés mellett fogadta korlátozott létszámban az intézmény. Majd a további korlátozásokkal 2020. június 15-ig a személyes ügyfélfogadás teljes felfüggesztésére került sor. A jogszabályi változások miatt a családlátogatásokat csökkenteni kellett, és csak indokolt esetben, súlyos veszélyeztetéssel járó ügyeknél volt felkereshető a kliens. Azonban a krízishelyzetek kezelése a járvány alatt sem halasztható el, ezt a központ munkatársainak a megfelelő biztonságos óvintézkedések mellett biztosítaniuk kellett. A munkáltató minden dolgozó részére biztosította a védőfelszerelést (orr-száj maszk, gumikesztyű) és a fertőtlenítő szereket (kéz- és felületfertőtlenítő). Püspökladány Város Önkormányzata segítséget nyújtott az iroda helyiségek folyamatos ózonnal történő levegőfertőtlenítésében.

A veszélyhelyzet az év folyamán folyamatosan jelen volt, ez idő alatt a feladatellátás minden esetben biztosítva volt.

4. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SZAKMAI TEVÉKENYSÉGE

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatait a püspökladányi járás minden településén (12

települést jelent) ellátja az intézmény. Hatósági előkészítő munkát végez, koordinálja a gondozás folyamatát, a járás területén működő jelzőrendszer munkáját. Az esetmenedzserek a járásban működő család- és gyermekjóléti szolgálatoknál szükség szerint, szorosan együttműködve – hetente 1 alkalommal – ügyfélfogadás keretein belül és családlátogatások formájában, az adott településen töltenek. Az esetek túlnyomó részében az intézményi gépjárművel, ennek esetleges hiányában tömegközlekedési eszközzel felkeresi a szolgálatokat, és az illetékes családsegítő szakemberrel meglátogatja a gondozott családokat. Esetmegbeszélésen, esetkonferencián vesz részt, szakmai támogatást nyújt az esetek vitelében, a kötelező dokumentáció vezetésében. 2020. évben a vírushelyzetre való tekintettel a családok ügyében a konzultációk írásban vagy az online formában történtek. Az esetkonferenciák száma ezzel lecsökkent, az esetkonzultációk száma pedig a jelzőrendszeri tagokkal megnövekedett.

A Család- és Gyermekjóléti Központ segíti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységeit és ellátja a Gyvt. 40/A. §. szerinti speciális feladatokat. A járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai támogatása érdekében havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára, szükség szerint konzultációt biztosít, tájékoztatja a családsegítőket a közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról, és az ezeket érintő változásokról. Hatósági intézkedés esetén szükség szerint bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatokat a közös munkába, egyéb esetben felkéri a szolgáltatás nyújtására. Jelzőrendszeri tanácsadói feladat ellátása során, 2020. évben írásban vagy telefonon koordinálta a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. Szakmai támogatást nyújtott a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához, írásban összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket. A család- és gyermekjóléti szolgálat 9. §. (7) bekezdése szerinti megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik, segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában, megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban, megteszi a Gyvt. 17. §. (4) bekezdése szerinti jelzést, és a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

4.1. A gyermekjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenysége

A Család- és Gyermekjóléti Központ a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek ellátása keretében esetmenedzselést végez, amelynek során az esetmenedzser az igénybe vevő

és az esetkezelésbe bevont szakemberek, szolgálatok és ellátást nyújtók tevékenységét végigkíséri, együttműködésüket koordinálja. Továbbá, hatósági előkészítő munkát végez, írásban javaslatot tesz a Hajdú- Bihar Megyei Kormányhivatal Püspökladányi Járási Hivatala Hatósági és Gyámügyi Osztálya, Bíróság, Ügyészség, a Hajdú-Bihar Megyei Gyermekvédelmi Igazgatóság és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat részére a veszélyeztetett gyermekek ügyében.

Javaslatkérdések és feladatok hatósági intézkedés esetén:

A Család- és Gyermekjóléti Központ javaslatot tesz a gyámhivatalnak, bíróságnak, ügyészségnek a gyermeki veszélyeztetés ügyében:

- védelembe vételére
- a gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására
- nevelésbe vételére
- megelőző pártfogására
- családba fogadó gyám kirendelésére, családba fogadás fenntartására
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására
- ideiglenes hatályú elhelyezésére
- gondozási helyének megváltoztatására.

A Család- és Gyermekjóléti Központ védelembe vétel esetén a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által elkészített javaslatot, mérlegelés nélkül, azonban szükség szerint kiegészítve továbbítja 3 munkanapon belül a gyámhivatal felé. A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a veszély tényét és jellegét megnevezve telefonon haladéktalanul, majd írásos formában is javaslatot tesz a hatóság intézkedésére. Továbbá, vizsgálatot végez és javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, valamint az ehhez kapcsolódó pénzfelhasználási terv készítésére, tartalmára, vagy módosítására.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának időtartama alatt, együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálattal, valamint a kirendelt eseti gyámmal. Az együttműködés keretében tájékoztatást ad a gyermek veszélyeztetettségének alakulásáról, a megszüntetés érdekében tett intézkedésekről, a családi pótlék természetbeni formában nyújtott felhasználásának tapasztalatairól. Szükség szerint kezdeményezi a gyámhivatalnál a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának felülvizsgálatát, ennek során eredményéről

és további nyújtásának szükség esetén új pénzfelhasználási tervet készít, amit megküld a gyámhivatal részére, majd részt vesz a gyámhivatali tárgyaláson.

Az esetmenedzser írásban és telefonon együttműködik a megelőző pártfogó felügyelővel, tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről. Egyéni gondozási-nevelési tervet készít, szervezi a megvalósítását, közreműködik a nevelésbe vett gyermek visszahelyezésében, utógondozásában. Az esetmenedzser és a megelőző pártfogó felügyelő szükség szerint a korlátozások figyelembevételével családlátogatást végez, meghallgatja a gyermeket, biztosítja a gyermekjogi képviselő, pártfogó felügyelő munkavégzéséhez szükséges biztonságos helyiségeket. Védelembe vétel felülvizsgálata során, telefonon és írásban tájékoztatást ad az elért eredményekről, a veszélyeztetettség alakulásáról és javaslatot tesz a szükséges intézkedésről. Megelőző pártfogás alatt álló gyermek esetén fenntartásra vagy megszüntetésre tesz javaslatot. Más gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó intézkedések megtételére is tehet javaslatot. Egyéni gondozási-nevelési tervbe bevonja a gyermeket és családját, a család- és gyermekjóléti szolgálatot, az eset szempontjából érintett, szükséges egyéb szakembereket, megelőző pártfogó felügyelőt, értékeli az egyéni gondozási-nevelési tervet. Amennyiben a megvalósítása a szülő, illetve a gyermek együttműködése miatt nem lehetséges, írásban jelzi a gyámhivatalnak, telefonon vagy krízis esetén felhívja a gyermek és szülője figyelmét arra, hogy kezdeményezhet más gyermekvédelmi intézkedést. Ennek bekövetkezésekor javaslatot tesz a gyámhivatal felé. Amennyiben a bevont szakemberek mulasztása miatt nem valósult meg, írásban jelez a gyámhivatal felé.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének, családba fogadásának elősegítése, a gyermek visszahelyezése érdekében együttműködik a gyermekvédelmi gyámmal, támogatja a szülőket, a családba fogadó személyt a szükséges feltételek megvalósításában, a gyermekkel való kapcsolattartásban. A felülvizsgálat előtt az esetmenedzser meglátogatja a gyermeket a gondozási helyén, tájékozódik a beilleszkedéséről, látogatásának lehetőségeiről, kivéve, ha a gyermek örökbe fogadható. Továbbá folyamatosan kapcsolatot tart a gyermek, gondozási helyével, a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal, a gyermekvédelmi gyámmal. Szükség esetén javaslatot tesz a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha a szülő vagy a kapcsolattartásra jogosult más személy körülményeiben, életvitelében történő változás azt indokoltá teszi. A felülvizsgálat során tájékoztatja a gyámhivatalt, a gyermeknek a szülővel, valamint más kapcsolattartásra jogosult személlyel való kapcsolatának alakulásáról a szülő életkörülményeinek alakulásáról.

A családba fogadás lehetősége esetén az esetmenedzser utógondozói feladatokat lát el, ennek érdekében segíti a gyermek családjába történő visszailleszkedését, lakókörnyezetébe történő

beilleszkedését, a gyermek tanulmányainak folytatását. Az utógondozás során együttműködik a gyermekjóléti szakszolgáltatást nyújtó intézménnyel telefonon vagy írásban.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés esetén a család- és gyermekjóléti központ feladata, hogy a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezését követően az elrendelő gyámhivatalnak haladéktalanul (az elhelyezést követő 3 napon belül) beszámol az eddig végzett szociális segítőmunkáról, a megfelelő, gondozási-nevelési tervet és annak értékelését tartalmazó adatlapok megküldésével. Felveszi a kapcsolatot a gyermek, gondozási helyével és a szakszolgálattal, szükség esetén egyéb rendelkezés tiltó rendelkezés esetén szóban tájékoztatja a szülőt az ideiglenes hatályú elhelyezés lehetséges kimeneteleiről. Az ideiglenes hatályú elhelyezés ideje alatt szociális segítőmunkával telefonon, és egyéb elektronikus formában segíti a szülőt a szülő-gyermek kapcsolattartásában, a veszélyeztető körülmények megszüntetésében. Amennyiben az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartama alatt nem sikerült megszüntetni a veszélyeztető körülményeket, a gyámhivatal a gyermek nevelésbe vételét rendelheti el. A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, illetve utógondozása során a gyámhivatal által elfogadott egyéni elhelyezési terv alapján, segíti a kiemelt gyermek visszahelyezését vérszerinti családjába. A nevelésbe vétel során folyamatos kapcsolatot tart a Gyermekvédelmi Szakszolgálattal (nevelőszülő-tanácsadóval, nevelőszülővel, gyermekvédelmi gyámmal stb.), illetve a gyermekotthon családgondozójával, amelynek keretében tájékozódunk a gyermek beilleszkedéséről, fejlődéséről, a szülő-gyermek kapcsolattartásáról. Az esetmenedzser a korlátozások feloldása esetén a személyes segítő kapcsolat keretében a szülő és a gyermek kapcsolatának helyreállítását, továbbá folyamatos kapcsolattartását segíti. Amennyiben szükséges, írásban javasolja a kapcsolattartás szabályainak megváltoztatását a gyámhivatalnál. A szülők nevelési, gondozási, háztartásszervezési ismereteinek gyarapítását segíti. Motiválja a szülőt a lakáskörülmények rendezésében, alakításában. Szükség esetén segíti a szülőt a szociális és gyermekvédelmi ellátások igénybevételében, társadalmi, civil szervezetek, önkéntes segítők közreműködését kezdeményezi. Az esetmenedzser folyamatos kapcsolatot tart telefonon vagy írásban gyermekotthonok, a nevelő szülői hálózat, illetve a szakszolgálat családgondozóival. Az utógondozás célja a gyermek családjába történő visszailleszkedésének, lakókörnyezetbe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának vagy az iskolai végzettségének, szakképzettségének megfelelő munkahely felkutatásának segítése. Az utógondozás során az esetmenedzser együttműködik a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást, és az otthont nyújtó ellátást végző intézménnyel, személlyel.

Az örökbefogadással kapcsolatos feladatok esetében nevelésbe vett gyermek örökbe

fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárása során az esetmenedzser a gyámhivatal megkeresésére a megfelelő védekezés mellett rövid időre a szellőztetett lakásban környezettanulmányt készít a gyermek szüleinél, illetve a gyámhivatal és a szakszolgálat megkeresésére az örökbe fogadni szándékozó személynél. Figyelemmel kíséri és információt gyűjt írásban a jelzőrendszeri tagoktól az örökbe fogadni szándékozó személyhez gondozásra kihelyezett gyermek ellátásáról, a szülő-gyermek kapcsolat alakulásáról. A gyámhivatal felkérésére az örökbefogadásra vonatkozóan javaslatot tesz. A veszélyhelyzet kialakulását követően a szigorítások, valamint a betegségek fellobbanásával a munka nehezebbé vált, a kapcsolatfelvétel a családokkal késhetett.

5. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEI

A táblázatok szemléltetik a Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági intézkedéssel érintett családok / gyermekek számát:

2018				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
Báránd	4 család/13 gyerek	5 család/ 6 gyerek	3 család/ 3 gyerek	12 család/ 22 gyerek
Biharnagybajom	18 család/ 45 gyerek	7 család/ 26 gyerek	10 család/ 11 gyerek	35 család/ 82 gyerek
Bihartorda	1 család/4 gyerek	3 család/ 5 gyerek	0	4 család/ 9 gyerek
Földes	1 család/1 gyerek	3 család/ 7 gyerek	7 család/ 7 gyerek	11 család/ 15 gyerek
Kaba	15 család/ 28 gyerek	12 család/ 27 gyerek	6család/ 8 gyerek	33 család/ 63 gyerek
Nagyrábé	7 család/ 15 gyerek	5 család/ 11 gyerek	1 család/ 2 gyerek	13 család/ 28 gyerek
Sáp	8 család/ 21 gyerek	5 család/ 9 gyerek	2 család/ 5 gyerek	15 család/35 gyerek
Sárrétudvari	17 család/ 36 gyerek	6család/ 17 gyerek	3 család/ 4 gyerek	26 család/ 57 gyerek
Szerep	16család/ 45 gyerek	9 család/ 25 gyerek	14 család/ 21 gyerek	39 család/ 91 gyerek
Tetétlen	8 család/ 17 gyerek	0	2 család/ 3 gyerek	10 család/ 20 gyerek
Bihardancsháza	0	0	0	0
Püspökladány	10család/19 gyerek	17 család/28 gyerek	16 család/18 gyerek	43 család/ 65 gyerek
				241 család/ 487 gyerek

2019				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen
Báránd	1 család/3 gyerek	9 család/ 13 gyerek	1 család/ 1 gyerek	11 család/ 17 gyerek
Biharnagybajom	26 család/ 45 gyerek	16 család/ 45 gyerek	12 család/ 12 gyerek	54 család/ 102 gyerek
Bihartorda	5 család/8 gyerek	3 család/ 5 gyerek	1 család/ 1 gyerek	9 család/ 14 gyerek
Földes	9 család/15 gyerek	5 család/ 11 gyerek	6 család/ 6 gyerek	20 család/ 32 gyerek
Kaba	19 család/ 32 gyerek	10 család/ 25 gyerek	7 család/ 9 gyerek	36 család/ 66 gyerek
Nagyrábé	9 család/ 15 gyerek	5 család/ 11 gyerek	1 család/ 2 gyerek	15 család/ 28 gyerek
Sáp	14 család/ 29 gyerek	7 család/ 20 gyerek	2 család/ 2 gyerek	23 család/51 gyerek
Sárrétudvari	18 család/ 41 gyerek	6család/ 17 gyerek	3 család/ 4 gyerek	27 család/ 62 gyerek
Szerep	18 család/ 44 gyerek	14 család/ 32 gyerek	14 család/ 21 gyerek	46 család/ 97 gyerek
Tetétlen	8 család/ 21 gyerek	2 család/ 5 gyerek	0	10 család/ 26 gyerek
Bihardancsháza	0	0	0	0
Püspökladány	21 család/37 gyerek	21 család/37 gyerek	19 család/22 gyerek	61 család/ 96 gyerek
				312 család/ 591 gyerek

2020				
	Védelembe vett	Nevelésbe vett	Családba fogadott	Összesen

Báránd	3 család/4 gyerek	6 család/ 11 gyerek	3 család/ 5 gyerek	12 család/ 20 gyerek
Biharnagybajom	33 család/ 54 gyerek	22 család/ 57 gyerek	19 család/ 23 gyerek	74 család/ 134 gyerek
Bihartorda	8 család/15 gyerek	3 család/ 4 gyerek	1 család/ 1 gyerek	12 család/ 20 gyerek
Földes	9 család/15 gyerek	6 család/ 13 gyerek	7 család/ 7 gyerek	22 család/ 35 gyerek
Kaba	29 család/ 42 gyerek	13 család/ 30 gyerek	10 család/ 13 gyerek	52 család/ 85 gyerek
Nagyrábé	7 család/ 11 gyerek	5 család/ 11 gyerek	1 család/ 2 gyerek	13 család/ 24 gyerek
Sáp	15 család/ 29 gyerek	7 család/ 20 gyerek	4 család/ 5 gyerek	26 család/54 gyerek
Sárrétudvari	19 család/ 39 gyerek	7 család/ 18 gyerek	5 család/ 7 gyerek	31 család/ 64 gyerek
Szerep	18 család/ 28 gyerek	15 család/ 38 gyerek	17 család/ 26 gyerek	50 család/ 92 gyerek
Tetétlen	6 család/ 11 gyerek	2 család/ 8 gyerek	1 család/ 1 gyerek	9 család/ 20 gyerek
Bihardancsháza	0	0	0	0
Püspökladány	24 család/30 gyerek	18 család/30 gyerek	19 család/22 gyerek	61 család/ 82 gyerek
				362 család/ 630 gyerek

A járásban a gyermekek védelembe vételének emelkedése több, összetett okra vezethető vissza. A gondozásba vétel komplex családgondozás keretén belül történik. Hatósági intézkedésre akkor kerül sor, ha a családsegítő szolgálat munkája nem hoz kellő eredményt, illetve a szülők nem működnek együtt a szakemberekkel, vagy a felmerülő probléma a gyermeket súlyosan veszélyezteti. A család működésében megjelenő zavarok számos külső és belső tényezőkre vezethetők vissza, amely kedvezőtlenül hat a gyermek egészséges neveltetésére, személyiségére, és környezetére. A gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődése negatív irányba történő változása legtöbbször család diszfunkcionális zavarára vezethető vissza. A családok nem megfelelő működését számos külső és belső tényező is befolyásolja. A család társadalmi helyzete, anyagi körülményei, a szülők iskolai végzettsége, a szülők munkaerő-piaci lehetősége, a család szociokulturális környezete, a település adottságai. A családok többsége megfelelően tudja kezelni a felmerülő problémákat, de vannak családok ahol ezek megoldására a nincs megfelelő minta, problémamegoldó képesség. Minél nagyobb, és több adottság hiányos vagy kedvezőtlen, annál nagyobb az esély a családokban bekövetkező működési zavarok megjelenésére. A járásban több településen is magas létszámban élnek halmozottan hátrányos

helyzetben családok, akik rossz lakhatási körülményekkel rendelkeznek, aluliskolázottak, ezért rosszabb eséllyel indulnak a munkaerőpiacon. A család kedvezőtlen anyagi helyzete folyamatosan kihat a család életére, a szülők életvitelére, mentalitására, a családban nevelkedő gyermekekre. A nem megfelelő védőhálóban nevelkedő gyermek, rosszul szocializálódik, tanulmányaiban gyenge és sikertelen lesz. Magatartási problémák jelennek meg nála, nem tud beilleszkedni a közösségbe, megkezdődnek az iskolai hiányzásai. A szülők, a mindennapi terhelések követelményeként türelmetlenné, engedékennyé vagy épp érdektelenné válnak a gyermekeik nevelése során. A járványügyi veszélyhelyzet kihirdetését követően az emberi élet védelme érdekében hozott korlátozások és szigorítások növelték a családok belső terheit, feszültségeit. A családok bezártsága, izolációja felerősítette azokat a problémákat, melyek korábban is jelen lehettek a szülők között, vagy a gyermek-szülő kapcsolatokban. A rosszul működő családokban felszínre került a gyermekek veszélyeztetése, amely hatósági intézkedést tett indokolttá. Az iskolában megjelenő új feladatellátás, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység bevezetésével több a gyermeket és családját érintő probléma került feltárássra, amely védelembe vételek számát emelhette a 2020. évben.

5.1. A járás településeinek jellemzői a gyermekvédelem tükrében

Báránd településen a lakosság számához viszonyítva, kevés a hátrányos helyzetű család. A gyermekek száma 438 ebből, a hátrányos helyzet kb. 50 gyermeket érint. A családok problémái családsegítés keretein belül megoldhatóak, hatósági intézkedésre ritkán kerül sor. A 2020. év során a gyermekek védelembe vételére igazolatlan iskolai hiányzások, magatartásbeli problémák és rossz lakhatási körülmények miatt került sor. A digitális oktatásban technikai feltételek hiánya miatt a gyermekek nagy része nem vett részt, a családsegítő szolgálat számukra papíralapon juttatta el az iskola a tananyagot.

A településen lakhatási, pénzkezelési- és beosztási, valamint munkalehetőség hiányából fakadó problémák a jellemzőek.

Biharnagybajomban, a járás többi településéhez mérten magas a hátrányos helyzetű családok és a problémák száma, ezért a megnövekedett esetszámok miatt 2 esetmenedzser látja el a szakmai munkát. A gondozásban lévő családok esetében a szülők többnyire alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, a munkavállalási lehetőségeik korlátozottak. Többségük aluliskolázott, és szakképzetlen a helyben lévő munkalehetőségekből kiszorulnak, alkalmi munkavállalással egészítik ki a család jövedelmét. A családok jövedelme családtámogatási juttatásokból és szociális alapú ellátásokból, valamint közfoglalkoztatásból tevődik össze.

A szülők a településtől távol eső alkalmi munkák vállalásából próbálják fenntartani a családjukat. Az ingázó munkával járó távollét, nem szolgálja a családok stabilitását. A távolban tartózkodó szülők nem tudják beosztani a keresetüket, a családnak nem visznek haza elegendő jövedelmet, illetve a munkához való hozzáállás miatt, foglalkoztatásuk hamar véget ér. A gondozásban lévő családok 60-70 %-a rossz, elhanyagolt lakáskörülmények között él. Jellemző, hogy a szülők nagyon hátrányos családokból váltak szülőkké, nincs megfelelő helyes mintájuk a család működésére, a gyermekek nevelésére. Elsődleges probléma a szülői elhanyagolás, amely szinte minden területen megjelenik, a személyi higiénia hiányában, a rossz minőségű lakáskörülményekben, a gyermekek, mentális, szellemi, fizikai elhanyagolásában. A tanulás, a tudás nem érték. A gyermekek, az óvodába és az iskolába jelentős szociális, kulturális hátrányokkal érkeznek, melyeket az idő előrehaladtával, a szakemberek erőfeszítése ellenére sem sikerül teljesen leküzdeni. A gyermekek esetében jellemzőek a higiénés, az iskolai magatartásbeli problémák, igazolatlan hiányzások, kisebb-nagyobb szabálysértések, agresszív, deviáns megnyilvánulások. A szülőknél jellemzőek a nem tervezett gyermek vállalások, és gondozatlan várandóságok. 2020. évben gyakori és visszatérő probléma volt a fejtetvesség, és a rühfertőzés a településen.

Bihartorda település alacsony lakosságszámú, ebből következően a gyermekek száma is alacsony. 2020. évben a védelemben vétel keretein belül történő gondozás 12 családot érintett. A családok a Család- és Gyermejjóléti Központ látóterébe a szülők közötti konfliktusok, valamint életviteli, egészségügyi és gyermeknevelési problémák miatt kerültek. A 2020. év folyamán a gondozásban jelentős emelkedés nem volt tapasztalható. Problémajelzés néhány család esetében érkezett tankötelezettségek elmulasztása ügyében.

Földes településen a gyermekvédelmi problémák az elmúlt évben nem voltak kiemelkedőek. A gyermeki veszélyeztetettség csak néhány család életében volt jelen, az is leginkább a mentális problémákkal küzdő szülők gyermekeit érintette. A problémák elhanyagolásból és nem megfelelő gondozásból-nevelésből adódtak. A súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén családba fogadással lehetett elkerülni, hogy a súlyosabb intézkedésre kerüljön sor. A településre vissza- és újonnan betelepült néhány család életviteléből, higiénés körülményeiből, vándorló életmódjából fakadóan volt szükség hatósági beavatkozásra. A digitális oktatás megvalósítása zökkenőmentes volt, néhány gyermeknél okozott csak problémát. Deviáns magatartás néhány gyermek esetében volt tapasztalható, a köznevelési intézményekből kevés jelzés érkezett a Család- és Gyermejjóléti Központhoz. A gyermekeket érintő problémák szinte mindig

ugyanazoknál a családoknál jelentkeznek, ismétlődnek. Jellemzően a szülők mentális egészségi állapota, a nem megfelelő életvitele, alulképzettsége, munkaerő-piaci státusza, élet- és lakókörülményei, szociokulturális háttére, labilis anyagi körülményei miatt.

Kaba település a Püspökladányi Járás második legnagyobb települése, a városban sokrétű problémákkal szembesült a Család- és Gyermejkölési Központ. Legfőbb problémák az elhanyagolt lakókörnyezet, higiénés problémák, bejelentett munkahely hiánya, párkapcsolati és anyagi problémák, lakhatási nehézségek. A gyermekek esetében a legtöbb problémát a magas óraszámú igazolatlan hiányzások, a 14-18 éves korosztály körében több esetben szabálysértések, bűncselekmények elkövetése okozta. Problémát okozott az elmúlt évben a településre beköltöző halmozottan hátrányos helyzetű családok megjelenése, akik jellemzően sokrétű problémával érkeztek. Több alkalommal előfordult gondozatlan várandósság, illetve az, hogy a családok nem készültek fel a születendő gyermek fogadására. Megnőtt a családi konfliktusok, szülők közötti bántalmazások száma az elmúlt évben, melynek oka lehet, hogy a családokra a vírushelyzet negatív hatást gyakorolt, többen elvesztették munkahelyüket, illetve nehezen viselték az összezárttságot, ami miatt felszínre került több probléma. Megjelent a nem megfelelő internethasználat és a szexuális tartalmú online zaklatás a gyermekek között. 2020. évben jelentősen megnőtt a védelembe vett gyermekek száma.

Nagyrábé településen megközelítően 2000 fő lakos él. A legnagyobb foglalkoztató a település önkormányzata. A családok többsége közfoglalkoztatási munkabérből, aktív korúak ellátásából, valamint családtámogatási juttatások összegéből él, több család ezért anyagi gondokkal, problémákkal küzd. A gondozásban álló gyermekek szülei 8 általános iskolai, vagy szakmunkás végzettséggel rendelkeznek. A hatósági intézkedések szükségességét 2020. év során, a szülők párkapcsolati konfliktusai, és a gyermekeket érintő nevelési hiányosságok tették indokolttá a településen.

Sáp község a járás kisebb lakosságú települései közé sorolható. Lakosságát nézve magas a halmozottan hátrányos helyzetben élők száma. A Család- és Gyermejkölési Központ gondozásában álló családok többsége rossz szociális kultúrával rendelkező roma családok, akik nem megfelelő lakhatási körülmények között élnek, anyagi, és életviteli problémákkal küzdenek, a szülők inaktívak munkavállalásban. A gyermekvédelmi intézkedéssel érintett családok körében tapasztalható településről az el és visszaköltözés, a „ családok összetartása”, szabályok be nem tartása. A gyermekek és szülők nagy többségének a

tanulás és munka nem érték. A gyermekek a rossz szülői mintát követve lemorzsolódnak az oktatásból, a középiskolai tanulmányaik befejezéséig nem jutnak el. A fiatal 13-16 éves lányok körében gyakori a meggondolatlan gyermek vállalás, és az ezt követő gondozatlan várandósság. A 2020. év során a jelzések a gyermekek deviáns iskolai magatartásáról, szabálysértéseiről, bűncselekmények elkövetéséről érkeztek. A településen több gyermek erkölcsi fejlődése is veszélyeztetve van, mivel vélhetően több szülő is folytat prostitúciós tevékenységet. Ennek érdekében szükség lenne áldozatsegítő által szervezett tanácsadásokra, szakmai fórumokra, a lakosság bevonására.

Sárrétudvari lakosainak száma közel 3000 fő, a településen élő gyermekek száma viszonylag magas. A község oktatási-nevelési intézményeibe több településről járnak gyermekek. 594 fő gyermek közül 62 fő hátrányos helyzetű, 73 pedig halmozottan hátrányos helyzetben él. A járvány időszaka alatt az igazolatlan iskolai hiányzások száma csökkent, de az igazolt hiányzások száma nőtt. A digitális oktatáshoz szükséges eszközökkel jellemzően nem rendelkeztek a családok, ezért sok esetben nem vagy csak részben tettek eleget a gyermekek a tankötelezettségüknek.

A településen probléma, hogy nincs megfelelő számú és minőségű, több gyermek és család lakhatására alkalmas albérleti lehetőség. Több családnál fordult elő településről, településre történő költözés, amely miatt a kormányhivatal a védelembe vételt hónapokig nem tudta elrendelni. A gondozásban álló családok többsége, rossz szocializációs és anyagi háttérrel rendelkezik, 2020. évben előfordultak a gyermekek körében szabálysértések, bűncselekmények elkövetése. Egyes családoknál előforduló probléma a kiskorú lányok csavargása, ismeretlen helyre történő távozása, valamint a korai dohányzás, alkohol és bódító hatású szerek használata. Az elmúlt évben megnőtt a gondozatlan terhességek száma is. Néhány családban a rossz anyagi háttér, a jövedelem beosztása nem megfelelő, ezért fokozott figyelmet igényelnek. A településen szükség lenne szociális bérlakások kialakítására.

Szerep község halmozottan hátrányos helyzetű, előregedő kistelepülés, 1500 lakossal. Magas a roma származású lakosság aránya, a település lakosságához képest sok a gyermek, 2020. évben 24 születés volt. Halmozottan jelentkezik a szociális problémák: magas munkanélküliségi mutatók, anyagi hátrány, rossz lakhatási és higiénés körülmények. A gyermekek esetében sok esetben rossz szocializációs minták tapasztalhatóak, a 14-18 év közötti korosztályban előfordultak szabálysértések, bűncselekmény elkövetése is. Egyre gyakoribb problémát jelentenek a gondozatlan várandósságok, illetve az, hogy a családok nem készülnek

fel a születendő gyermekek fogadására a szükséges minimális feltételek megteremtésével. A digitális oktatás során a tankötelezettség elmulasztása nem volt jellemző, a helyi általános iskola mindenben segítette a gyermekeket abban, hogy részt tudjanak venni az oktatásban. A családok jelentős részénél a helyi jelzőrendszer tagjai és a szociális szakemberek szoros együttműködésével, sok esetben erős önkormányzati támogatással a gyermekeket érintő problémák kezelhetőek és csökkenthetőek. 2020. évben 2 esetben volt szükség gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére.

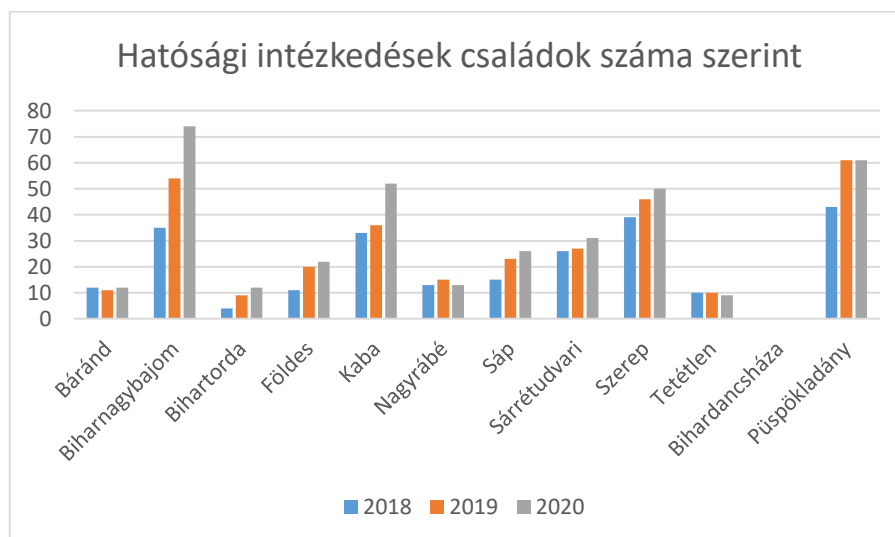
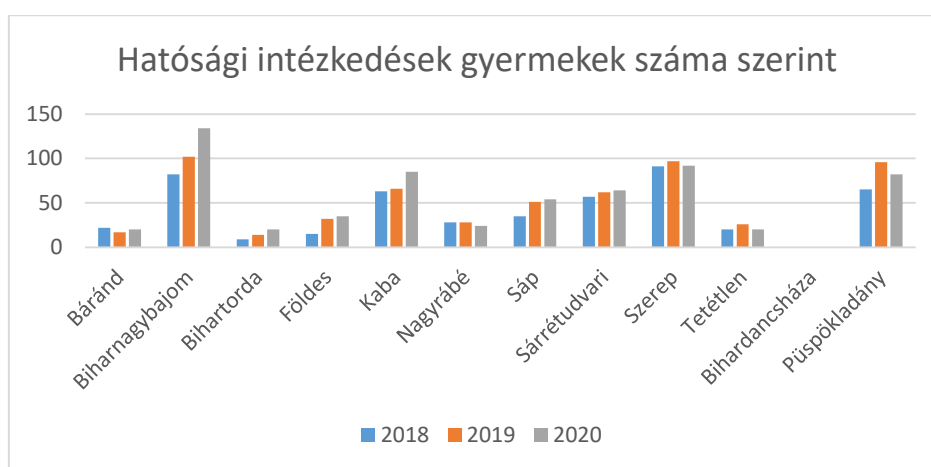
Tetétlen település halmozottan hátrányos helyzetű település. Magas a roma származású lakosság aránya, halmozottan jelentkeznek a szociális problémák: anyagi hátrány, iskolázatlanság, lakhatási problémák, bejelentett munkahely és rendszeres jövedelem hiánya. A gyermekek esetében a legtöbb problémát a magas óraszámú igazolatlan hiányzások valamint a 14-18 éves korosztály körében megjelenő szabálysértések, és bűncselekmények elkövetése okozta. A szülők közötti párkapcsolati konfliktusok az elmúlt évben felerősödtek, melynek oka lehet, hogy a családok a vírushelyzet miatt össze voltak zárva, és a korábbi problémák felszínre kerültek.

Bihardancsháza a járás legkisebb települése, nagyon alacsony, megközelítően 960 fő lakosságszámmal, előregedő helyi lakossággal, 10 fő alatti gyermekszámmal. A településen a Család- és Gyermejkölési Központ telefonos készenléti szolgálatot, és szükség esetén ügyfélfogadást biztosít. 2020. évben hatósági intézkedéssel érintett gyermek nem volt a településen.

Püspökladány lakossága megközelítő adatok szerint 14 186 fő, ebből 2571 gyermek él a településen, akik közül 502 fő hátrányos helyzetű. Lakosság számából és a város jellegéből adódóan, a járásban a legmagasabb gyermekszámmal rendelkezik a település. A településen több oktatási és nevelési intézmény található, valamint középiskola és Arany János Kollégiumi Program (AJKP) is működik. 2020. évben növekedő tendenciát mutatott a városban a veszélyeztetett gyermekek száma. A problémajelzések többsége, azokról a gyermekekről érkezett, akik az online oktatásba nem kapcsolódtak be aktívan. Főként érdektelenségük, vagy a szülők közömbössége, ösztönzésének hiánya miatt. Minimális azoknak a gyermekeknek a száma, akik eszköz hiánya miatt nem tudtak az online oktatásban részt venni. Ezeknek a tanulóknak az iskolák papír alapon juttatják el a tananyagot. 2020. évben a városban élő kiskorúak között felerősödött az egymás közötti verbális, fizikai és online bántalmazás

(cyberbullying). Összességében mind a gyermekek, mind a szülők esetében elmondható, hogy a pandémiának köszönhetően felerősödtek az egyébként is veszélyeztető problémák. A családok körében megjelentek a szülők és a gyermek-szülők közötti konfliktusok, melyek a kiskorúak szökését eredményezte. A nem megfelelő szülői nevelési attitűd és a kontroll hiánya további deviáns magatartásokat engedett a felszínre. A város önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a gyermekeket érintő prevenciós munkába pályázatokra, amelyben a központ szakemberei folyamatosan közreműködnek.

A táblázatok szemléltetik, hogy 2018. 2019. 2020. évek viszonylatában a hatósági intézkedéssel érintett családok száma a járási szinten emelkedést mutat.

5.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ hatósági intézkedésre tett javaslatainak száma 2020. évben

Sorszám	Hatósági intézkedés	Hatósági intézkedésre tett javaslatok száma (darab) (Halmazott adat)			Hatóság kezdeményezésére nemleges javaslatok száma (db)	
		Összes javaslat száma	ebből (a-ból): elutasított javaslatok száma	ebből (a-ból): előző évről áthúzódó esetek száma	összes nemleges javaslat száma	ebből (d-ből): hatóság mégis hatósági intézkedés mellett döntésének száma
1	Védelembe vétel	80	1	13	18	1
2	Megelőző pártfogás	16	15	3	15	3
3	Ideiglenes hatályú elhelyezés	29	2	2		
4	Nevelésbe vétel	33	10	2	10	10
5	Családba fogadás	29	3	2		
6	Harmadik személynél történő elhelyezés kezdeményezése					
7	A gyermek gondozási helyének megváltoztatása	9				
8	A gyermek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása	2		1		

99	Összesen: (1-8 sorok összege)	198	31	23	43	14
----	--	------------	-----------	-----------	-----------	-----------

5.3. Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma és az ellátott kiskorúak száma szerint 2020. évben

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül ellátott kiskorúak száma
Szociális segítő tevékenység	923	375
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	15	23
Esetkonzultáció	342	149
Esetmegbeszélés	31	37
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	32	39
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	43	40
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel	9	9
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel védelembe vétel	50	72
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	8	13
Családlátogatás	685	303
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	7	8
Környezettanulmány készítése önállóan	88	100
Összesen:	2241	1178

6. VESZÉLYEZTETETTSÉGET ÉSZLELŐ- ÉS JELZŐRENDSZER MŰKÖDTETÉSE

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladata a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése. A gyermekek jólétének biztosítása, a segítségre szoruló családok támogatása, a hatósági intézkedésekkel történő gyermekvédelmi gondoskodás kizárólag az észlelő- és

jelzőrendszer, a család- és gyermekjóléti szolgálatok, a család- és gyermekjóléti központ szoros együttműködésével valósulhat meg. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 10.§ (1) bekezdése szerint a család-és gyermekjóléti központ koordinálja a járás területén a jelzőrendszer működését munkáját.

Szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához. Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket. A család- és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik, segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában.

Megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszerek működésével kapcsolatban, megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést, és a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A család- és gyermekjóléti központ a feladatok ellátására és koordinálására járási jelzőrendszeri tanácsadót jelöl ki. A jelzőrendszeri tanácsadó a jogszabályban meghatározott feladatait ellátta, részt vett a szolgálatok és a központ által szervezett szakmai, szakmaközi megbeszéléseken, esetkonferenciákon. A jelzőrendszer tagjaival kapcsolatot tartott, szakmai támogatást nyújtott részükre. A jogszabályok változása esetén – a központ vezetőjével történt szakmai egyeztetés alapján – a jelzőrendszeri tagokkal a változásokat megismertette, segítette a jogértelmezést és az egységes alkalmazásukat az adott szakmaterületeken.

2020. év márciusától a szakmai feladat személyes ellátását nagyban korlátozta a járványügyi veszélyhelyzet kihirdetése, a szakmai munka telefonon és írásban történt.

A járás jelzőrendszeri tagjaitól beérkezett jelzések száma a család- és gyermekjóléti szolgálatok jelentése alapján

Küldő	Jelzések száma 2019.	Jelzések száma 2020.
Általános iskola, középiskola	314	191
Rendőrség	75	59
Védőnői Szolgálat	43	34
Óvoda	20	5
Gyermekvédelmi központ	18	12

Gyámhivatal, járási hivatal	9	4
Háziorvos, házi gyermekorvos	3	6
Jegyző alpolgármester	3	2
Lakossági jelzés	2	11
Bölcsőde	3	0
Bíróság	2	0
Családok átmeneti otthona	2	0
Ügyészség	0	1
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	0	7
Óvodai és iskolai szociális segítő	0	7
Kollégium	0	3
Összesen:	494	342

A 2020. év minden szempontból rendkívülinek mondható. A fenti táblázatok adatai mutatják, hogy a jelzőrendszer tagjai által megküldött problémajelzések száma a tavalyi évhez mérten csökkentek. Mindez betudható a járvány okozta korlátozásoknak, a családokkal történő személyes kontaktok csökkenésének, a jelzőrendszeri tagok munkájában fellépő változásoknak, a helyzethez való alkalmazkodásnak. A táblázatból láthatjuk, hogy az iskoláktól érkezett jelzések száma a felére csökkent, ennek oka, hogy az intézmények nem tudták beazonosítani az online oktatásból kimaradó gyermekek hiányzásainak valódi okát. Az iskolákból érkezett jelzések ezen időszak alatt nem a hatósági beavatkozást igénylő magas számú iskolai hiányzásokról, hanem a digitális oktatásból való kimaradásról érkeztek. A járás területén nagyon sok olyan gyermek, család él, ahol a technikai feltételek még mindig nem, vagy csak részben adóttak az online oktatás megvalósulásához. A papír alapú tananyag eljuttatása pedig időigényes, költséges, vagy kellő információ hiányában nem volt elérhető időben a családok számára. Nem volt egyértelműen kiszűrhető az oktatásból való kimaradás valódi oka sem. Az óvodákból érkező jelzés aránya korábbi években sem volt magas. A járványügyi helyzetben az intézmények vezetői hatáskörükből adódóan a fertőzés és annak megelőzése céljából rugalmasan kezelték az enyhe megfázásos tünetekkel otthonmaradó gyermekek hiányzásait. Az egészségügyi korlátozások bevezetésével, háziorvosok, gyermekorvosok és védőnők találkozásai a kliensekkel kisebb számban valósultak meg. A rendőrségtől érkezett jelzések főleg családi konfliktusokról, elcsavargott gyermekek, kijárási tilalmat megszegő fiatalok ügyében érkeztek. Vélhetően a kijárási korlátozás miatt lerövidült az az időtartam is, amely a szabálysértési-, illetve bűncselekmények szempontjából a legveszélyeztetőbb lehet. A

jelzőrendszer tagjai részéről hiányzó személyes találkozások csökkenése megnehezítette a gyermekjóléti szolgáltatásban dolgozó szakemberek munkáját. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek nem teheték meg, hogy a gondozásban álló gyermekeket és családjukat ne keressék fel, mivel az azonnali intézkedést igénylő esetek ezt megkövetelték. Az esetkonferenciák helyett a korlátozások során telefonos vagy egyéb elektronikus csatornán történő esetkonzultációk megtartására került sor, illetve írásban küldték meg a javaslataikat a jelzőrendszer tagjai.

A Család- és Gyermekjóléti Központhoz beérkezett jelzések száma összesen 2020. évben

Jelzést küldő	Püspökladány	Szerep	Sárrétudvari	Földes	Nagyrábé	Báránd	Kaba	Sáp	Tetétlen	Biharnagybajom	Bihartorda	Bihardancsháza	Összesen
Általános iskola	15	4	6		1	2	7	2		17			54
Középfiskola	6	4	3	1	1	1	6	3	3	2	1		31
Rendőrség	6	3	6	1	0	1	2		1	13			33
Védőnői Szolgálat	3	1	1				2	4		2			13
Óvoda													0
Családsegítő szolgálat											3		3
Gyámhivatal, járási hivatal	2	1					2			7			12
Házi orvos, házi gyermekorvos			1										1
Jegyző, alpolgármester													0
Lakossági jelzés													0
Bölcsőde													0
Bíróság													0
Családok átmeneti otthona													0
Összesen:	32	13	17	2	2	4	19	9	4	41	4	0	147

6.1. A jelzőrendszeri tanácsadó feladata, célja

A jelzőrendszer folyamatos erősítése, fejlesztése, a jelzőrendszer tagjainak tájékoztatása. A szakmaterületeken használt szakmai nyelv összehangolása, a közös értelmezési keretek kialakítása. A szakmai felelősség erősítése a tagokban, a jogszabályban meghatározott köteleességek hangsúlyozása, a jelzési és beszámolási kötelezettség elősegítése. A jelzések, vagy beszámolók elmaradása esetén a jelzőrendszeri tag írásos telefonos megkeresése, a hiányosság orvoslásának céljából. Amennyiben a jelzőrendszer tagjai között vitás kérdés merül fel, a megfelelő módszertan alkalmazásával segíti a konfliktusok megoldását. Szakmai támogatást nyújt a jelzőrendszeri tagoknak számára, esetkonferenciákon, esetkonzultációkon vesz részt. Évi 6 alkalommal szakmaközi megbeszélésen, valamint az éves gyermekvédelmi tanácskozáson vesz részt, egyéni szakmai konzultációt biztosít, és szervez, valamint ezekben közreműködik. A 2020. év folyamán a jelzőrendszeri munka Messenger, Zoom, alkalmazásával elektronikus formában telefonos, illetve írott formában történt.

A jelzőrendszeri tanácsadó család- és gyermekjóléti szolgálatok intézkedési terveinek összesítését követően járási intézkedési tervet készít és továbbítja a másodfokon eljáró illetékes kormányhivatal felé. Továbbá bűnmegelőzési adatszolgáltatást, jelzőrendszeri beszámolót készít, módszertani kutatásokban vesz részt.

A jelzőrendszer tagjai a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a család-és gyermekjóléti szolgálat,
- a közoktatási intézmények, így különösen a nevelési-oktatási intézmények (iskolák, óvodák, bölcsődék), a pedagógiai szakszolgálat,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, civilszervezetek

A magánszemélyek jelzése megtehető személyesen, telefonon, vagy írásban. A Központ

szakemberei minden beérkező jelzést kivizsgálják, és a probléma jellegéhez igazodó intézkedést tesznek. A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjai, amennyiben nem teljesítik együttműködési kötelezettségüket, nem jeleznek gyermeki veszélyeztetés megelőzése vagy megszüntetése érdekében, a központ vezetője jelzési kötelezettség elmulasztása esetén jelzéssel él a kormányhivatal másodfokon eljáró gyámhatósága felé.

7. A CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSAI

A Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai:

1. kapcsolattartás / felügyelt kapcsolattartás és kapcsolattartási ügyelet /
2. készenléti szolgáltatás
3. pszichológiai tanácsadás
4. jogi tanácsadás
5. óvodai és iskolai segítő tevékenység

7.1. Kapcsolattartás, / felügyelt kapcsolattartás és kapcsolattartási ügyelet

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évben is kötelező feladatellátásban biztosította a hatóságok, ügyészség, bíróság, kormányhivatalok által szabályozott kapcsolattartásra jogosult gyermek, szülő, / nagyszülő gyermek / testvér, vagy más jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt. A szabályozott kapcsolattartások célja a konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás biztosítása az érintett családok, illetve a gyámhivatal, bíróság kezdeményezésére. Az esetmenedzserek feladata hogy a felügyelt kapcsolattartások során a látogató szülőn, nevelőszülőn és gyermekeken, gyermekeken kívül minimum 2 segítő szakember jelenléte is szükséges a kapcsolattartásra kijelölt helyiségben az esetlegesen kialakult konfliktusok, és veszélyeztetések megelőzése érdekében. Ezek a kapcsolattartások módszertani szabályzatok szerint működnek, a tapasztalatokat szükséges dokumentálni és továbbítani az illetékes hatóság felé. A család- és gyermekjóléti központ kötelező szolgáltatása a kapcsolattartási ügyelet is, amely szombati napokon biztosítja a gyermek-szülő, gyermek-testvér kapcsolattartásának lehetőségét.

2020. évben a Család- és Gyermekjóléti Központ 35 család számára biztosította a kapcsolattartások lehetőségét. Az intézményben 1 kapcsolattartásra alkalmas helyiség áll rendelkezésre, amely a keddi napokon pszichológushoz érkező ügyfeleknek is helyet ad. A járványügyi korlátozások váltakozása, feloldása és szigorítása nehézséget okozott a kapcsolattartások megszervezésében, a biztonságos környezet kialakításában. A nyári időszakban, időjárásnak megfelelően az intézmény udvarán, nem zárt térben is szükséges volt

a kapcsolattartás biztosítása.

Kapcsolattartás/ felügyelt kapcsolattartás

Hétfőtől-csütörtökig 8.00-16.00 óráig

Pénteken 8.00-13.30 óráig

Kapcsolattartási ügyelet

Szombati napokon 9.00 -12.00 óráig

7.2. Készenléti Szolgálat

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali, szakszerű segítségnyújtás, tanácsadás, vagy tájékoztatás. A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kell megszervezni. A központ esetmenedzserei gondoskodnak a lelkisegély-telefonvonal működtetéséről is.

A készenléti szolgálat telefonszáma Püspökladány Járás mind a 12 településén elérhető:

06-30/399 9219

A központban dolgozó szakemberek heti váltásban, állandó telefonos ügyeletet tartanak. A segítségnyújtás során, az intézkedés formáját, idejét, a segítséget kérő személyes adatait köteles dokumentálni. A készenléti szolgáltatás szabályzatát, feladatellátását, a munkatársak időrendi beosztását a központ vezetője készíti el. Az érintett személyek munkaidőn túl, hétvégén, krízishelyzetekben kaptak tanácsadást, tájékoztatást, segítségnyújtást.

A krízistelefon segélyvonalának igénybevétele 2020. évben növekedést mutatott. Egyre több megkeresés érkezett családi konfliktusok kialakulása miatt, valamint a csellengő gyermekek eltűnése ügyében, de előfordult, hogy idős személyek bevásárláshoz, mentális segítségnyújtáshoz kértek segítséget krízis telefon ügyeleti telefonszámon.

7.3. Pszichológiai tanácsadás

A pszichológiai tanácsadás célja a mentális, problémával küzdő családok és gyermekek lelki segítése, támogatása, amely elősegíti a nevelés alapvető céljainak hatékony megvalósítását, segíti az adaptációképes, sokoldalú, kreatív, önmaga és a közössége életét alakítóan építő, "egészséges", tevékenység- és örömképes személyiség kibontakozását. Feladata a pszichológiai tanácsadást igénybe vevő kliensek részére egyéni terápia biztosítása, vagy segítő és prevencióss jellegű konzultációk végzése. Az iskolai problémákkal (magatartászavar, tanulási nehézség,

szorongásos és depresszív tünetek, számítógépes játékok túlzott használata, online zaklatás áldozatává válás) küzdő gyermekek terápiás kezelése.

A tanácsadás igénybevételének módja történhet javaslat alapján, vagy önkéntes jelentkezés szerint, ügyfélfogadási időben, előzetes telefonos időpont egyeztetést követően. Az intézményben megbízási szerződéssel, heti 4 órában foglalkoztatott pszichológus a veszélyhelyzet alatt a hatályos rendelkezéseknek megfelelően a higiéniai előírások és a biztonságos távolságtartás betartásával végezte a munkáját, majd hosszabb szünetet kellett tartania. A járvány miatti kimaradás különösen a védelembe vett gyermekeket érintette hátrányosan, volt olyan eset, amikor a gyermek-szülő konfliktusát csak ideiglenes hatályú elhelyezéssel tudták a szakemberek orvosolni. A tanácsadások a Család- és Gyermejjóléti Központban valamint az oktatási-nevelési intézményben történtek. Az összes ellátott gyermek száma 33 fő volt, ebből jogerős hatósági intézkedéssel érintett 12 fő szolgálattól kihelyezett 4 fő volt. A COVID-19 járvány hatása, hogy a magatartászavaros gyermekek a karantén időszakot nehezen viselték, az otthoni magatartási problémák megnövekedtek.

7.4. Jogi tanácsadás

A jogi tanácsadó a lakosságnak különböző jogi ügyeiben nyújt információt és ad tanácsot a járáshoz tartozó településeken élőknek. Az intézmény megbízási szerződéssel, heti 4 órában alkalmazza. Az ügyfelek jogi problémái megoldásához 2020. év során 390 esetben nyújtott segítséget, ebből a szolgálatokhoz kihelyezett tanácsadás 312 esetben került sor, a központban végezt munká 78 esetben történt. Konzultációs lehetőségeket biztosít az intézmény munkatársai számára, szükség esetén részt vesz az észlelő- és jelzőrendszer munkájában. Munkáját az alapszabályokban megfogalmazott elvek, célok szerint a meghatározott szervezeti és működési keretekhez igazodva végzi. A járványhelyzet alatt a jogi tanácsadás is mindenkori a jogszabályi előírások szerint változott. Előfordult, hogy az ügyintézés telefonos formában vagy higiéniai előírásoknak megfelelően történt.

7.5. Óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység

A Család- és Gyermejjóléti Központ a Gyvt. 40/A §. (2) pontja értelmében az általános szolgáltatásain túl, a gyermek családban nevelkedése, valamint a veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, a szükségleteknek és igényeknek megfelelően, önálló egyéni és csoportos szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai-és iskolai segítő tevékenységet biztosít. A végrehajtással kapcsolatos részletes szabályozást az (15/1998 Nm. Rendelet) tartalmazza.

7.5.1. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás célja és feladata:

A gyermek/ek veszélyeztettségének megelőzése érdekében, a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Segíti a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéshez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében. Továbbá, támogatja a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, és későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségeit legoptimálisabb kibontakozásában. Feltárja a tanulmányi kötelezettség teljesítését akadályozó tényezőket. Segíti a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint támogatja nevelési problémák esetén a szülőt/családot, és a gyermeket a közöttük lévő konfliktusok feloldásában. Segíti a prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztettségének kiszűrését és a jelzőrendszer működését. A köznevelési intézményekben a gyermekvédelmi feladatokkal foglalkoztatott szociális koordinátor (gyermek- és ifjúságvédelmi felelős,) az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat, az óvodai és iskolai szociális segítővel együttműködésben látja el.

A püspökladányi járás oktatási-nevelési intézményei:

Iskolák és Kollégium

- Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola – Püspökladány
- Karacs Ferenc Kollégium - Püspökladány
- Erőss Lajos Református Általános Iskola- Püspökladány
- Kálvin Téri Általános Iskola – Püspökladány
- Petőfi Sándor Általános Iskola – Püspökladány
- Petritelepi Általános Iskola – Püspökladány
- Jókai Mór Általános Iskola és AMI – Sárrétudvari
- Földesi Karácsony Sándor Általános Iskola és AMI – Földes
- Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola – Nagyrábé
- Szűcs Sándor Általános Iskola és AMI – Biharnagybajom
- Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI – Kaba

- Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI Ökrös István Tagiskolája – Sáp
- Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI Zichy Géza Tagiskolája – Tetétlen
- Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI Raffay Lajos Tagiskolája – Báránd
- Szerepi Kelemen János Általános Iskola – Szerep

Óvodák

- Püspökladány Egyesített Óvodai Intézmény - Püspökladány
- Napsugár Óvoda és Bölcsőde Egyesített Intézmény – Sárrétudvari
- Nagyrábéi Óvoda – Bölcsőde, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat – Nagyrábé
- Bárándi Napsugár Óvoda – Báránd
- Szűcs Sándor ÁMK Óvoda – Biharnagybajom
- Kállay László Óvoda – Földes
- Bihartordai Óvoda és Mini Bölcsőde – Bihartorda
- Kabai Óvoda – Kaba
- Szerepi Kelemen Hétpettyes Óvoda és Mini Bölcsőde – Szerep
- Zichy Géza Óvoda – Tetétlen
- Sári Óvoda – Sáp

A Család-és Gyermekjóléti Központ óvodai- és iskolai szociális segítői a járás oktatási és nevelési intézményeiben 4986 fő gyermekkel álltak kapcsolatban a 2020. évben. A segítő szakemberek 15 iskolában és 11 óvodában folytatnak preventív tevékenységet. A világjárvány magyarországi megjelenése miatt a szociális segítők telefonon, illetve online tartották a kapcsolatot a pedagógusokkal, diákokkal, szülőkkel. Ösztönözték és segítették a köznevelési intézményben dolgozó pedagógusokat, a gyermekeket érintő problémákkal. Kapcsolatban álltak a szülőkkel, így a jelzéseket időben megtudták tenni.

A prevenciós tevékenység érdekében számos program szervezésében és lebonyolításában vettek részt városi és települési szinten. A járványhelyzetet megelőzően, illetve annak év közbeni feloldásakor több alkalommal került sor személyes jelenlétén alapuló csoportos foglalkozások lebonyolítására. Ilyen volt az „Internethasználat veszélyeiről” szóló előadás megszervezése a rendőrség bevonásával Püspökladány, Sárrétudvari, Biharnagybajom, Szerep településeken. Egy alkalommal kommunikációs készséget fejlesztő foglalkozás szervezése 8. osztályos tanulók számára Tetétlen településen. Három alkalommal - Célzott prevenció a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében a Püspökladányi Járásban – Konfliktuskezelő

foglalkozások – Karacs Ferenc Gimnázium – 2 csoportban (EFOP – 1.8.7 pályázat keretében).
Illetve, 19 alkalommal Petőfi Sándor Általános Iskolában prevenciós csoportos foglalkozások megvalósítása az említett pályázat keretében.

Közösségi tevékenységek keretében iskolai szociális segítők több alkalommal részt vettek óvodai és iskolai szülői értekezleteken és a sárrétudvari Református Egyházközség nyári táborának lebonyolításában is szerepet vállaltak. Miután a szigorításokat követően az iskolákban kialakításra került a digitális munkarend és elkezdődött az online tanítás, a szükséges informatikai eszközök beszerzése mellett több településen tananyag eljuttatásában, és a technikai készségek elsajátításában is közreműködtek. A kollégák a családsegítőkkal együttműködve segítették a gyermekeket a tananyagok hozzájutásához.

A járványügyi korlátozások során új munkaformát kellett kialakítani, amely nem tette lehetővé a személyes részvételen alapuló táboraink megvalósítását. Sikeresen kidolgozásra és megvalósításra került egy online gyermektábor. Kétszer egy hetes turnusban összesen 20-20 fő általános iskolás gyermek bevonásával biztosított programokat. A megvalósításról, kiadvány készült a jó gyakorlatok bemutatása érdekében.

Szociális segítők összesen 9 alkalommal tartottak online konfliktuskezelést, segítő foglalkozásokat középiskolás tanulók számára. Az általános iskolában összesen 6 alkalommal szerveztek csoportos foglalkozásokat, abból a célból, hogy a felmerülő mentális és pszichés terheléssel sikeresen megküzdjenek.

8. PÁLYÁZATOK

8.1. EFOP-1.8.7-16-2017-00032

A központban dolgozó esetmenedzserek és óvodai-és iskolai szociális segítők 2020. évben is folytatták az EFOP-1.8.7-16-2017-00032 számú „Célzott prevenció a szenvedélybetegségek megelőzése érdekében a Püspökladányi járásban” elnevezésű projekt megvalósítását.

A megvalósítási időszak: 2019.04.01 - 2021.03.31.

A projekt keretében az intézmény az alábbi oktatási intézményekkel működik együtt:

Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Karacs Ferenc Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola (Püspökladány)

Petritelepi Általános Iskola (Püspökladány)

Püspökladányi Petőfi Sándor Általános Iskola (Püspökladány)

Kálvin téri Általános Iskola (Püspökladány)

Szerepi Kelemen János Általános Iskola (Szerep)

Jókai Mór Általános és Alapfokú Művészeti Iskola (Sárrétudvari)

Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola (Nagyrábé)

Nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola (Bihartorda)

Földesi Karácsony Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Földes)

8.2. Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évben is együttműködött a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program adományosztásában.

Az RSZTOP-1.1.1-16. „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” című pályázat kapcsán a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Intézményfenntartó Társulás együttműködési megállapodást kötött 2017. májusában. Az együttműködés célja az RSZTOP-1.1.1-16-2016-00001 kiemelt európai uniós projekt keretében a szegény, gyermekes családok és a rászoruló várandós nők számára élelmiszer-csomagok mennyiségi és minőségi átvételében, valamint a támogatandóknak/rászorultaknak havonta történő kiosztásában való közreműködés. Az intézmény a projekt kapcsán 2017. júniusától havonta 1 alkalommal értesíti a kedvezményezetteket a csomagosztás időpontjáról. A központ dolgozói 2020. évben is szervezték és irányították a járványügyi szabályok betartása mellett az adomány osztását az intézmény udvarán. Havonta részesültek természetbeni juttatásban azok a családok, ahol a gyermek 0-3 éves, gyermekvédelmi támogatásban részesül és bölcsődei ellátást nem vesz igénybe. Valamint 4 alkalommal részesültek adományban a rendkívül alacsony jövedelmű, nyugdíj ellátásban részesülő személyek.

9. SZOCIÁLIS DIAGNÓZIS

2019. január 1-től az 1993. évi III. tv. módosítása szerint, a család- és gyermekjóléti központok a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján, elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járásszékhely településeiben működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat is. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket az ellátás biztosítására a kliens számára.

9.1. A szociális diagnózis készítésének folyamata, feltételei

A család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás- ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja. A család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló kliens esetén akkor, ha a kliens és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul. A szociális diagnózis elkészítését a jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál. A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján, meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, melyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni. A család-és gyermekjóléti központban 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser képzése 2020. évben befejeződött. A szociális diagnózist készítő esetmenedzser a járványügyi előírásoknak megfelelően végezte a munkáját. A személyes kontaktusok korlátozásával a diagnózisok elkészítésének lehetősége is korlátozódott. 2020. évben 35 kliens esetében készült szociális diagnózis.

10. SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

A Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ 4150 Püspökladány, Szent István u. 33. szám alatti központi intézményében a szakemberek munkavégzéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítottak.

10.1. Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. év elfogadott dolgozói létszáma 16 fő volt.

Munkakör	Létszám
központvezető/esetmenedzser	1 fő
esetmenedzser/tanácsadó	7 fő
szociális diagnózist készítő esetmenedzser	1 fő
óvodai- és iskolai szociális segítő	5 fő
szociális asszisztens	1 fő
Összesen	15 fő

1 fő szakmai létszám nem került betöltésre, erre a státuszra a megnövekedett igények miatt főállású pszichológust szeretnénk alkalmazni. Több jelentkező lett volna, de a Kjt. szerinti bérezés nem volt megfelelő egy jelentkezőnek sem.

10.2. A Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei

A család- és gyermekjóléti központ számára rendelkezésre áll az intézményben egy iroda helyiség, két interjúszoba, amely egyidejűleg biztosítja a jogi, és pszichológiai tanácsadás, esetkonferenciák, továbbá a kapcsolattartásra érkező családok találkozásának lehetőségét is. A kormányhivatal, és a bíróság által a központban a szabályozott kapcsolattartások száma folyamatosan emelkedik, és egyre több gyermeknek van szüksége a járásban pszichológiai megsegítésre is. A rendelkezésre álló interjúszobák túlterheltek, de a kapcsolattartást jogszabályi előírás szerint minden esetben biztosítani kell. Minden dolgozó számára biztosítva van a munkavégzéshez asztali-, illetve hordozható számítógép, nagy teljesítményű nyomtató-fénymásoló, mobiltelefon. Az év folyamán 7 db új számítógép konfigurációval és beüzemelésével együtt és 1 db számítógép felújítás történt. 2020. évben az irodahelyiségbe 2 db hűtő-fűtő klímaberendezés került megvásárlásra és beüzemelésre. A járás településeire az esetmenedzserek és az iskolai-óvodai szociális segítők intézményi személygépjárművel mennek. Tömegközlekedési eszköz igénybe vétele ritkán fordul elő.

11. AZ INTÉZMÉNY GAZDÁLKODÁSA

Család- és Gyermekjóléti Központ kiadásainak teljesítése 2020. évre		
	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi jellegű juttatások	52 978 968 Ft	52 494 613 Ft
Munkaadót terhelő járulékok	8 495 799 Ft	8 495 799 Ft
Dologi kiadások	6 898 170 Ft	7 244 147 Ft
Felhalmozási kiadások	1 560 000 Ft	1 172 015 Ft
Kiadások mindösszesen	69 932 937 Ft	69 406 574 Ft

Az intézmény 2020. évben is az előirányzott költségvetés figyelembe vételével gazdálkodott. Minden munkavállaló egyszeri munkaruha juttatásban részesült, ennek mértéke 15. 000 ft/fő volt. A fenntartó döntése alapján a veszélyhelyzet alatt végzett munka erkölcsi elismerése mellett egyszeri pénzbeli juttatást kaptak a munkavállalók. A jutalom mértéke 50. 000 ft/fő volt. A járványhelyzetre való tekintettel az intézmény a dolgozók számára folyamatosan biztosította a megfelelő védőeszközöket (orr-száj maszk, gumikesztyű), kéz- és felületfertőtlenítő szereket.

Az intézmény minden irodahelyiségében folyamatos ózongenerátoros levegőfertőtlenítés történt, amelyet Püspökladány Város Önkormányzata biztosított számunkra. A munkavállalók egészsége védelmének érdekében gyorstesztek biztosítása folyamatosan rendelkezésre áll.

12. TOVÁBBKÉPZÉSEK

Az intézmény minden évben nagy hangsúlyt fektet a szakmai dolgozók képzésére. 2020. évben a járványhelyzet miatt nem indultak képzések. Személyiségfejlesztő képzések valósultak meg online formában a folyamatban lévő pályázaton belül.

13. ELLENŐRZÉS

2020. október 02. napjától 2020. december 02. napjáig a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya mindenre kiterjedő ellenőrzést folytatott az intézmény székhelyén és minden telephelyén. A szolgáltató tevékenységének ellenőrzése során a személyi és tárgyi feltételek, valamint az ellátotti jogok érvényesülésének vizsgálatára került sor a rendelkező jogszabályi előírások alapján. A HB/08-SZGY/00937-9/2020. ügyiratszámú jegyzőkönyv alapján megállapításra került, hogy a család- és gyermekjóléti központban a szakmai létszám nem teljes körűen biztosított. 1 fő óvodai-iskolai szociális segítő alkalmazásáról haladéktalanul gondoskodni szükséges. 2020. december hónapban sikeres pályáztatás valósult meg, így az üres álláshely 2021. január 01. napjától betöltésre került. Az ellátotti dokumentáció ellenőrzése során megállapításra került, hogy a gyermekek, családok iratanyaga könnyen kezelhető, átlátható, rendezett, a hatályos jogszabályoknak megfelelő dokumentumok kerültek kitöltésre.

14. TERVEK A JÖVŐRE NÉZVE

A 478/2020. (XI.3.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzet meghosszabbítása miatt a Család- és Gyermekjóléti Központ a terveit a járványügyi korlátozások változásaihoz alakítja, tervezi.

- A járványügyi veszélyhelyzet feloldását követően a központ szakembereinek kiemelt feladata lesz a családok mentális egészségének figyelemmel kísérése, a jelentkező problémák feltárása és kezelése.
- A következő időszakban még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk prevenciók tevékenységek fejlesztésére és kivitelezésére, a megjelenő pályázati lehetőségek kihasználására.

- A Család- és Gyermekjóléti Központ célja, hogy jól képzett szakemberekkel, hatékonyan végezze a gyermekvédelmi munkáját, melyhez elengedhetetlen feltétel, hogy az intézményben tevékenykedő szociális szakemberek megfelelő professzionális képzéseken vegyenek részt, és felkészültek legyenek az jövőbeni problémák megoldására.
- Továbbá szükséges lesz az észlelő - és jelzőrendszer tagjaival a jó munka kapcsolat erősítése és tovább fejlesztése, az együttműködés hatékonyabbá tétele.

Ezúton is szeretném megköszönni minden munkatársam nevében a települések vezetőinek és képviselő testületeinek a támogatását, a jelzőrendszeri tagok és egyéb szervezetek segítő munkáját. Kívánok az elkövetkező évben is nagyon jó egészséget és további sikeres és eredményes együttműködést!

Püspökladány, 2021.03.29

Tornyai Anita Anna
intézményvezető

Tóth Barbara
család- és gyermekjóléti központ vezető

FÖLDES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2021. (VI.25.) számú
H A T Á R O Z A T - T E R V E Z E T E

**Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és
Központ**
Család és Gyermekjóléti Központ 2020. évi tevékenységéről

A Képviselő-testület

Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolóját a mellékletben foglaltak szerint **jóváhagyja.**

Felhatalmazza a polgármestert, hogy a Képviselő-testület döntéséről tájékoztassa az intézményvezetőt.

Határidő: jegyzőkönyv elkészítését követően, azonnal

Felelős: Jeneiné dr. Egri Izabella polgármester

Földes, 2021. június 25.

Jeneiné Dr. Egri Izabella
polgármester

Dr. Polgárné Dr. Katona Gabriella
jegyző